

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІПБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА
29 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

29 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Професійна етика»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
спеціалізація – Психологія
освітньо-професійна програма – Психологія

кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екз. (сем.)
Денна	2	3	30	30	4	8	78	150	3
Заочна	2	3	8	4	—	—	138	150	4

29 08 2025

Чортків – ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму склала к.е.н., доцент Наталія ДОМБРОВСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін (протокол №1 від 26.08.2025р.)

Завідувач кафедри Людмила ДЕРМАНСЬКА

Гарант ОПП Тетяна ГРИЦІВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА”

1. Опис дисципліни “Професійна етика”

Дисципліна «Професійна етика»	–	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 5		Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни – нормативна Мова навчання - Українська
Кількість залікових модулів - 5		Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки Денна – 2 Заочна – 2 Семестр: Денна – 3 Заочна – 3
Кількість змістових модулів - 2		освітньо-професійна програма – Психологія	Лекції: Денна – 30 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 30 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин: 150		Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота: Денна – 78 год. Заочна – 138 год. Тренінг: Денна – 8 год. Індивідуальна робота: Денна – 4
Тижневих годин: – 10 год., з них аудиторних – 4 год.			Вид підсумкового контролю: екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Професійна етика»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни «Професійна етика» є надати студентам необхідні знання з основ професійної етики психолога, з етичної комунікації в професійній діяльності, про способи її використання у практичній діяльності; сформувати у майбутніх фахівців систему спеціальних знань щодо теоретичних основ етики професійної діяльності психолога та сприяти формуванню у них професійної морально-етичної свідомості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є етика професійної діяльності практичного психолога та психолога-науковця. При вивченні даної дисципліни розглядається психологія як галузь психологічної науки та як спеціальність.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- сформувати знання студентів про предмет та основні категорії етичної теорії, основні принципи і норми професійної етики психолога;
- розкрити специфіку етичних проблем роботи психолога з різними категоріями клієнтів в діагностиці, консультуванні, корекції, терапії та інших напрямках роботи;
- ознайомити з правами клієнтів та пацієнтів психологів, відповідальність і права психологів в їх роботі;
- сформувати вміння оцінювати дотримання та порушення етичних принципів і норм в фаховій діяльності психологів;
- домогтися опанування студентами основними методами оцінки професійних кодексів у психології.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Вивчення дисципліни «Професійна етика» передбачає наявність системних та ґрунтовних знань з дисциплін «Філософія», «Соціальна психологія», цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, виконання індивідуальних завдань.

2.5. Програмні результати навчання.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності..

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Програма навчальної дисципліни “Професійна етика”

Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ

Тема 1. Професійна етика як вчення про професійну мораль психолога

Предмет та об'єкт професійної етики психолога. Етика як філософська наука. Основні категорії професійної етики психолога: професійний обов'язок, професійна честь, професійна гідність, професійний такт, професійна справедливість тощо. Види професійної етики. Сутність і значення поняття «мораль». Мораль як спосіб універсальної оцінки вчинків та поведінки особистості. Моральні цінності. Толерантність. Патріархальна мораль. Деонтологія як вчення про обов'язок. Принцип справедливості та принцип обов'язку перед суспільством. Завдання професійної етики психолога.

Література: основна: 3, 14, 5, 11, 15.

Тема 2. Історія професійної етики.

Поняття про «кодекс честі». Перші професійно-етичні кодекси часів середньовіччя XI-XII ст.. Моральний кодекс лікарів «Клятва Гіппократа». Перші етичні кодекси психолога. Міжнародні організації психологів. Міжнародний союз психологічної науки. Американська психологічна асоціація. Етичний кодекс психолога в Україні. Етичний кодекс психологів-консультантів Української Асоціації психологічного консультування та травмотерапії.

Література: 5, 14, 10, 11, 15.

Тема 3. Принципи професійної етики психолога.

Принципи надання психологічної допомоги. Питання добровільного отримання допомоги. Основні поняття, принципи професійної етики психолога. Професійна таємниця і конфіденційність. Компетентність та відповідальність. Принципи етичної та юридичної правочинності. Благополуччя клієнта і професійна кооперація. Принцип морально-позитивного ефекту професійних дій психолога. Інформована (обізнана) згода клієнта при роботі психолога.

Література: 1, 3, 14, 9, 16, 18.

Тема 4. Професійні ризики психологів.

Цілісність особистості, професійна деформація і вигорання в роботі психолога. Проблема професійної деструкції у розвитку психолога. Особисті переконання психолога та їх вплив на професійну діяльність. Взаємодія психолога з пацієнтом, з батьками (представниками) пацієнта, з державними органами (опіка, правоохоронні органи, судова експертиза і т.д.).

Література: 14, 16, 18.

Тема 5. Етичні труднощі та помилки психологів-початківців.

Гіперопіка клієнта та надцінність консультанта. Самоствердження психолога на консультації. Надмірна природність чи штучність психолога-консультанта. Переоцінювання ролі психодіагностики. Психолог переживає проблеми клієнта як свої власні. Багаточасова консультація як помилка психолога. Встановлення діагнозу лише за результатами тестових завдань. Вільне поводження з діагностичним інструментарієм. Жорстке дотримання обраної гіпотези. Прагнення обов'язково дати пораду. Маніпулювання. Перенос та контрперенос. Розмежування особистих та професійних відношень.

Література: 12, 14, 7, 9, 17.

Змістовий модуль 2. ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА СТАНДАРТИ У РОБОТІ ПСИХОЛОГА

Тема 6. Етичні проблеми окремих напрямків діяльності психолога.

Етика психологічного консультування. Моральні колізії сімейної психології. Етичні особливості роботи з дітьми та підлітками. Етичні проблеми викладання психології в різних аудиторіях. Етичні питання клінічної психології та психіатрії. Етичні основи та принципи клінічної психології. Етика спілкування з родичами психіатричних (і наркозалежних) пацієнтів.

Література: 1, 14, 18.

Тема 7. Моральні проблеми роботи психолога в особливих ситуаціях.

Робота з людьми в екстремальних ситуаціях і станах, її моральні ризики та проблеми. Етичні аспекти геронтопсихології. Психологічні проблеми спілкування у старечому віці. Робота з важкохворими та вмираючими – етичні аспекти. Емоційне обнадіювання на успіх лікування. Егротогенія та ятрогенія

Література: 14, 17, 3, 9.

Тема 8. Етика психологічних досліджень.

Етика наукового дослідження в психології. «Етичний Кодекс психолога» – «Етичні правила психологічних досліджень». Зарубіжні етичні комітети при установах. Деонтологічний аналіз психологічних досліджень. Зв'язок етики та права в психології. Етичні аспекти психологічної діагностики. Професійна компетентність. Конфіденційність дослідження. Об'єктивність дослідження. Принцип профілактичного викладення матеріалу. Принцип обмеженого поширення спеціальних методик.

Література: 8, 14, 15, 17, 18.

Тема 9. Імідж та етикет психолога.

Природа і мистецтво як фактори підтримки професіоналізму психолога. Основи етикету і ділової культури у роботі психолога. Професійний імідж психолога та зміцнення авторитету психології в суспільстві. Психологічна структура іміджу професіонала.

Література: 13, 14, 21, 8, 11, 17, 4.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Професійна етика»
(денна форма навчання)**

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ						
Тема 1. Професійна етика як вчення про професійну мораль психолога.	4	4	8	2	2	Поточне опитування, тестування, есе, ситуаційні та практичні завдання
Тема 2. Історія професійної етики.	2	2	9			
Тема 3. Принципи професійної етики психолога.	4	4	9			
Теми 4. Професійні ризики психологів.	2	2	9		2	
Тема 5. Етичні труднощі та помилки психологів-початківців.	4	4	9			
Змістовий модуль 2. ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА СТАНДАРТИ У РОБОТІ ПСИХОЛОГА						
Тема 6. Етичні проблеми окремих напрямків діяльності психолога	4	4	9	2	2	Поточне опитування, тестування, есе, ситуаційні та практичні завдання
Тема 7. Моральні проблеми роботи психолога в особливих ситуаціях.	4	4	9			
Тема 8. Етика психологічних досліджень.	2	2	8			
Тема 9. Імідж та етикет психолога.	4	4	8			
Всього	30	30	78	4	8	Екзамен

заочна форма навчання

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контроль ні заходи
Змістовий модуль 1. ПСИХОЛОГІЧНА ДЕОНТОЛОГІЯ				
Тема 1. Професійна етика як вчення про професійну мораль психолога.	2	2	15	Поточне опитування, тестування, есе, ситуаційні та практичні завдання
Тема 2. Історія професійної етики.			15	
Тема 3. Принципи професійної етики психолога.			15	
Теми 4. Професійні ризики психологів.	15			
Тема 5. Етичні труднощі та помилки психологів-початківців.	16			
Змістовий модуль 2. ЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА СТАНДАРТИ У РОБОТІ ПСИХОЛОГА				
Тема 6. Етичні проблеми окремих напрямків діяльності психолога	2	2	16	Поточне опитування, тестування, есе, ситуаційні та практичні завдання
Тема 7. Моральні проблеми роботи психолога в особливих ситуаціях.			16	
Тема 8. Етика психологічних досліджень.	2		15	
Тема 9. Імідж та етикет психолога.			15	
Всього:	8	4	138	екзамен

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1,2

Тема: «Професійна етика як вчення про професійну мораль психолога».

Мета: забезпечити оволодіння студентами основними категоріями професійної етики психолога, окреслити її основні завдання як фахової дисципліни.

Питання для обговорення:

1. Предмет та об'єкт професійної етики психолога.
2. Сутність і значення поняття «мораль».
3. Мораль як спосіб універсальної оцінки вчинків та поведінки особистості.
4. Деонтологія як вчення про обов'язок.
5. Принцип справедливості та принцип обов'язку перед суспільством.
6. Основні завдання професійної етики психолога.

Рекомендована література: 3, 14, 5,11, 15.

Практичне заняття № 3

Тема: «Історія становлення професійної етики».

Мета: сформувати в студентів знання про основні етапи становлення етичних кодексів, асоціацій.

Питання для обговорення:

1. Поняття про «кодекс честі».
2. Професійно-етичні кодекси часів середньовіччя (XI-XII ст.).
3. Особливості морального кодексу лікарів.
4. Виникнення та характеристика етичного кодексу психолога.
5. Міжнародні організації психологів та Американська психологічна асоціація.
6. Порівняння професійних кодексів психолога різних країн та асоціацій.

Рекомендована література: 5, 14, 10,11, 15.

Практичне заняття № 4,5

Тема: «Принципи професійної етики психолога».

Мета: ознайомити студентів із особливостями надання психологічної допомоги у відповідності з етичними принципами.

Питання для обговорення:

1. Принципи надання психологічної допомоги.
2. Питання добровільного отримання допомоги.
3. Основні поняття, принципи професійної етики психолога.
4. Професійна тайна і конфіденційність. Компетентність та відповідальність.
5. Принципи етичної та юридичної правочинності.
6. Благополуччя клієнта і професійна кооперація.
7. Принцип морально-позитивного ефекту професійних дій психолога.
8. Інформована (обізнана) згода клієнта при роботі психолога.

Дослідження та моделювання на прикладах основних принципів професійної етики психолога

Рекомендована література: 1, 3, 14, 9, 16,18.

Практичне заняття № 6

Тема: «Професійні ризики психологів».

Мета: розкрити особливості професійного ризику у діяльності психолога.

Питання для обговорення:

1. Професійна деформація і вигорання в роботі психолога.
2. «Кризи розчарування» і основні етапи розвитку психолога професіонала.
3. Проблема професійної деструкції у розвитку психолога.

4. Основні заходи та методи убезпечення від травматизації та вигорання психологів, психотерапевтів.
 5. Особисті переконання психолога та їх вплив на професійну діяльність.
- Обговорення професійної деформації і вигорання в роботі психолога
Рекомендована література: 2-8,14, 16,18.

Практичне заняття № 7,8

Тема: «Етичні труднощі та помилки психологів-початківців».

Мета: розкрити основні помилки психологів-початківців та етичні труднощі, що виникають у процесі професійної взаємодії.

Питання для обговорення:

1. Гіперопіка клієнта та надцінність консультанта.
2. Класифікація помилок психологів-консультантів за Р.С. Немовим та способи їх усунення.
3. Самоствердження психолога на консультації.
4. Надмірна природність чи штучність психолога-консультанта.
5. Переоцінювання ролі психодіагностики.
6. Багаточасова консультація як помилка психолога.
7. Особливості встановлення діагнозу.
8. Діагностичний інструментарій та вимоги щодо застосування.
9. Маніпулювання. Перенос та контрперенос.

Рекомендована література: 12, 14, 7, 9, 17.

Практичне заняття № 9,10

Тема: «Етичні проблеми окремих напрямків діяльності психолога».

Питання для обговорення:

1. Етика психологічного консультування.
2. Моральні колізії сімейної психології.
3. Етичні особливості роботи з дітьми та підлітками.
4. Головний «етичний парадокс» психології.
5. Моральні виміри людського спілкування (толерантність, повага, співчуття, милосердя, любов) та їх значення у професійній діяльності психолога.
6. Культура спілкування та етикет у роботі психолога.
7. Бар'єри і труднощі спілкування у роботі психолога та їх подолання.
8. Етичні питання клінічної психології та психіатрії.
9. Етичні основи та принципи клінічної психології.
10. Етика спілкування з родичами психіатричних (і наркозалежних) пацієнтів.

Рекомендована література: 1, 6, 14,18.

Практичне заняття № 11,12

Тема: «Моральні проблеми роботи психолога в особливих ситуаціях».

Питання для обговорення:

1. Робота з людьми в екстремальних ситуаціях і станах, її моральні ризики та проблеми.
2. Етичні аспекти геронтопсихології.
3. Психологічні проблеми спілкування у старечому віці.
4. Робота з важкохворими та вмираючими – етичні аспекти.
5. Емоційне обнадіювання на успіх лікування.
6. Егротогенія та ятрогенія.

Рекомендована література: 14, 17, 1, 3, 9.

Практичне заняття № 13

Тема: «Етика психологічних досліджень».

Питання для обговорення:

1. Етика наукового дослідження в психології.
 2. «Етичні правила психологічних досліджень».
 3. Деонтологічний аналіз психологічних досліджень.
 4. Зв'язок етики та права в психології.
 5. Етичні аспекти психологічної діагностики.
 6. Професійна компетентність та конфіденційність дослідження.
 7. Об'єктивність дослідження.
 8. Принцип профілактичного застосування матеріалу.
 9. Принцип обмеженого застосування спеціальних методик.
- Рекомендована література:** 2,5-8, 14, 17,18.

Практичне заняття № 14,15

Тема: «Імідж та етикет психолога».

Питання для обговорення:

1. Природа і мистецтво як фактори підтримки професіоналізму психолога.
2. Основи етикету і ділової культури у роботі психолога.
3. Морально-етичні проблеми міжособистісного спілкування у взаємодії типу «психолог-клієнт»
4. Професійний імідж психолога та зміцнення авторитету психології в суспільстві.
5. Психологічна структура іміджу професіонала.
6. Детермінанти іміджу практичного психолога.

Рекомендована література: 2,3,13, 14, 21, 4, 8, 11.

6. Тренінг з дисципліни

Тема тренінгу: «Етичний кодекс у дії»

Завдання:

1. Проаналізувати ключові принципи та положення Етичного кодексу психолога і визначити, як вони застосовуються в повсякденній практиці.
2. Навчитися ідентифікувати етичні дилеми в професійних ситуаціях та застосовувати алгоритми прийняття етично коректних рішень.
3. Розвинути навички ведення професійного діалогу та обґрунтування своєї позиції під час обговорення складних етичних кейсів.
4. Сформувати особисту рефлексію щодо власних професійних меж і цінностей у контексті етичних стандартів.
5. Відпрацювати практичні навички вирішення конфліктних ситуацій, що виникають при порушенні етичних норм.

Програма тренінгу

Вступна частина. Створення сприятливого психологічного простору. Засвоєння правил роботи групи. Налагодження зворотного зв'язку “студент-група” і “група-студент”.

Основна частина. Учасники діляться на малі групи. Кожна група отримує кейс з етичною дилемою. Завдання – проаналізувати ситуацію, визначити, які принципи порушено, і запропонувати етично коректне рішення. Групи по черзі презентують свої кейси та запропоновані рішення. Тренер та інші учасники ставлять запитання, обговорюють альтернативні варіанти.

Заклучна частина. Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду.

Тренінг оцінюється за 100-бальною шкалою

7. Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні навчальної і наукової фахової літератури, спеціальних джерел інформації та інших матеріалів щодо питань професійної етики психолога, а також підготовці презентаційних виступів, що оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

-80% - підготовка презентації;

-20% - захист презентації.

Тематика самостійної роботи:

1. Етичні аспекти досліджень у психології.
2. Роль моральної свідомості у формуванні особистості практикуючого психолога.
3. Характер морально-етичних проблем у психології.
4. Професійний обов'язок як ключова категорія деонтології психологічної діяльності.
5. Принципи встановлення професійних меж.
6. Міжнародні етичні стандарти професійної діяльності психолога.
7. Роль особистості практикуючого психолога при наданні психологічної допомоги, зокрема, при роботі з безробітними громадянами.
8. Феномен "вигорання" та засоби його попередження у професійній діяльності практикуючого психолога.
9. Вимоги до професійних і особистісно-моральних якостей практикуючого психолога.
10. Етичні аспекти діяльності центра зайнятості як соціальної служби.
11. Вимоги до поведінки практикуючого психолога з огляду на етикет.
12. Етичні дилеми і ціннісні протиріччя у практичній діяльності практикуючого психолога.
13. Етичне виховання – невід'ємна складова підготовки практикуючого психолога.
14. Вимоги професійної етики щодо відносин з колегами.
15. Відповідальність і професійний обов'язок фахівця перед професією і самим собою.
16. Значення таких категорій як совість і моральний обов'язок у професійній діяльності.
17. Вимоги до особистісних характеристик і моральних якостей практикуючого психолога.
18. Соціальні функції та ціннісний зміст етики професійної діяльності.
19. Мораль як регулятор поведінки людини. Мораль і моральність.
20. Етичний кодекс як збір моральних принципів і норм стосовно професійної діяльності.
21. Моральні засади професійної діяльності.
22. Етичні норми діяльності центру зайнятості (ЦЗ) як соціальної служби.
23. Шляхи і засоби формування морально-етичної культури практикуючих психологів, зокрема, працівників служби зайнятості.
24. Етика партнерських стосунків між фахівцями і соціальними службами в інтересах своїх клієнтів.
25. Роль моральних норм у професійній діяльності.
26. Честь і гідність. Професійна честь і професійна гідність.
27. Категорії професійної етики як світоглядні орієнтири ставлення людини до світу.
28. Етичні проблеми взаємовідносин між фахівцем і клієнтом, зокрема, у службі зайнятості.
29. Сутність оціночної, регулятивної і оптимізуючої функції етики професійної діяльності.
30. Принципи встановлення професійних меж у практичній діяльності психолога.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Професійна етика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- оцінювання тренінгу;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Професійна етика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по темах 1-5	Підсумкова модульна контрольна робота по 1-5 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по темах 6-9	Підсумкова модульна контрольна робота по 6-9 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів Задача 1 – макс. 25 балів	Оцінюються за 100-бальною шкалою за результатами виконання кейсу завдань	Оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - виконання відповідного завдання; -20% - захист виконаного завдання.	Теоретичне питання – макс 20 балів Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Практичне завдання 1 – макс. 25 балів Практичне завдання 2 – макс. 25 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Модульна робота складається із:

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

тестів: 5 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів;

5 балів – за тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 1 завдання, за розв'язання студент може отримати від 0 до 25 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

Самостійна робота здобувача вищої освіти має бути продемонстрована у формі презентації за темою, яка узгоджена із викладачем. Оцінювання рівня підготовки та виступу з презентацією здійснюється за такими критеріями:

90–100 балів – виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні творчого використання останніх публікацій з теми, матеріал викладено змістовно, логічно та лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач вільно орієнтується в матеріалі; презентація оформлена відповідно до встановлених вимог.

75–89 балів – виставляється, якщо тема презентації розкрита повністю на рівні аналогічного відтворення, матеріал викладено змістовно, логічно та не завжди лаконічно; під час відповідей на запитання здобувач добре орієнтується в матеріалі; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог.

60–74 балів – виставляється, якщо тема презентації розкрита не повністю, матеріал викладено не змістовно та з порушенням логічного зв'язку; під час відповідей на запитання здобувач посередньо орієнтується в матеріалі та допускає суттєві помилки; презентацію оформлено відповідно до встановлених вимог.

1–59 балів – виставляється, якщо тема презентації не розкрита або розкрита неповністю та матеріал викладено не змістовно та не логічно; під час відповідей на запитання здобувач не орієнтується або погано орієнтується в матеріалі та робить принципові помилки. Оформленість презентації не має значення.

Екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконанні завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

теоретичного питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 20 балів.

10–20 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–9 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 30 балів;

3 бали – на тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-9
2.	Проекційний екран	1-9
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Firefox)	1-9
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-9
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-9
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-9
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Антоненко Т.Л. Психологічні засади становлення ціннісно-сислової сфери особистості майбутнього фахівця: дис. д-ра психол. наук. Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. К., 2018. 579 с.

2. Бондаренко А.Ф. Психологічна допомога: теорія і практика: навч. пос. для студентів. Київ: Укртехпрес, 2021. 216с.

3. «Вступ до спеціальності у презентаціях і схемах»: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти рівня «бакалавр» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 053 «Психологія» ОП «Клінічна психологія» / Авт-уклад. Т. В. Палько. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2024. 59 с.

4. Вознюк Н. Етика. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 300 с.

5. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Професійна етика психолога : навч.-практ. посіб. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 204 с.

6. Динаміка цінностей в соціальній роботі / Під ред.Стівена Шардлоу. Київ, 2021. 206 с.

7. Етичний кодекс психолога. URL: <https://druzhba.osv.org.ua/etichnij-kodeks-psihologa-11-28-42-27-03-2019/>

8. Етичний кодекс психологів-консультантів. URL: <https://www.psycounseling.org/ethics>

9. Етичний кодекс Української асоціації позитивної психотерапії (УАПП). URL: <http://positum.com.ua/wp-content/uploads/2017/11/Етичний-кодексУАПП.pdf>
10. Етичний кодекс Української асоціації психоаналітичної психотерапії (УАПП). URL: <https://www.uapp.org.ua/ethics>
11. Етичний кодекс Української Спілки Психотерапевтів (УСП). URL: <https://usp.community/documentation/40-etychnyy-kodeks>
12. Колтунович Т. А. Етичний кодекс психолога : навч.-метод. посіб.; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці : Рута, 2007. 232 с.
13. Католик Г.В. Психологія формування професійної концепції практичного психолога: дис. д-ра психол. наук. Київ, 2017. 353 с
14. Піркова О.Д. Професійна етика психолога-практика. Навч.-метод. посіб. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2021. 150 с.
15. Професійна і прикладна етика : навчальний посібник / [Аболіна Т. Г., Рогожа М. М., Василькевич Я. З., Заболотна В. О., Коцур В. П., Рик С. М.] ; за заг. ред. Коцура В. П. – Препринт. Переяслав-Хмельницький, 2016. 314 с.
16. Професійна та корпоративна етика: навч. посіб. / за ред., В.І. Панченко. К: 2019 ВПЦ «Київський університет», 2019. 368 с.
17. Яблонська Т. М., Булатевич Н. М. Етичні виміри діяльності психолога в практиці психологічного консультування. PSYCHOLOGICAL JOURNAL. 2018. №5 (15). С. 237-251.
18. European Association of Psychotherapy (EAP) STATEMENT OF ETHICAL PRINCIPLES. URL: <https://www.europsyche.org/quality-standards/eap-guidelines/statement-of-ethical-principles/>